

РЕШЕНИЕ

№ 4470

гр. София, 01.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 24.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **3520** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. § 8 от ПЗР на АПК.
Образувано е по жалба на Е. П. Й., в качеството ѝ на настойник на А. Х. Й. срещу Отказ № РСТ21-УГ01-8532/6/ от 23.03.2022г. на секретар на Столична община, район „Студентски“, постановен по заявление вх. № РСТ21-УГ01-8532/07.12.2021г.
Жалбоподателят твърди, че отказът за издаване на удостоверение за наследници на починалото лице К. Х. С. е незаконосъобразен, поради допуснати съществени процесуални нарушения и противоречие с нормите на материалния закон. Органът не е изяснил спорните факти и обстоятелства от значение за случая, не е проявил необходимата активност и не е извършил дължимите проверки в регистъра на населението и регистрите на актовете за гражданско състояние в нарушение на чл.11, ал.2 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. За ответникът е съществувало задължение служебно да събере всички доказателства относно преките наследници на И. К. С., като направи справка освен в Национална база данни „Население“ и в регистрите на актовете за гражданско състояние на преките наследници на общия наследодател. Актът бил издаден без да е извършен анализ на събраните в производството доказателства и необосновано е било отказано извършването на търсената административна услуга. Изпълнени били двете предпоставки на чл.10, ал.1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, а именно: към датата на смъртта си лицето е подлежало на вписване в

регистъра на населението и за неговата смърт е съставен акт от Столична община, район „Студентски“.

В проведеното публично съдебно заседание на 24.06.2022г. жалбоподателят се представлява от адв. И. Т.. По същество се претендира отказът да бъде отменен, съответно – преписката изпратена на ответника с указания за надлежно и законосъобразно произнасяне по искането. Заявена е претенция за възстановяване на разностите в процеса, които съгласно приложен списък по чл.80 ГПК възлизат на стойност от 660.00 лева.

Ответникът- секретар на Столична община, район „Студентски“ в хода на висиящността на процеса се представлява от юрк. А. Н., която оспорва жалбата. Моли да бъде отхвърлена същата, като неоснователна и недоказана, като съдът се съобрази с доводите, изложени в писмено становище изх. № РСТ22-ГР94-869/1/12.04.2022г. Направено е искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено заявление вх. № РСТ21-УГ01-8532/07.12.2021г. от А. Х. Й., чрез адв. И. Т. с искане да бъде издадено удостоверение за наследници на К. Х. С. ЕГН [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], починал на 05.03.2021г. в [населено място].

Приложен е акт за смърт № 0093/06.03.2021г. на лицето К. Х. С., видно от който той е починал на 05.03.2021г. в [населено място], със семейно положение- вдовец.

Видно от удостоверение за съпруг/съпруга и родствени връзки № РСТ21-УГ01-1381/25.02.2021г. на К. Х. С., А. Х. Й. е негова сестра и единствен жив роднина.

Представено е удостоверение за смърт, издадено от щат К., САЩ за лицето И. К. С.- дъщеря на К. Х. С.. И. К. С. е починала на 29.09.2016г. в САЩ, окръг Л. А., като е била със семейно положение- неомъжена.

Приложено е писмо вх. № РСТ21-ДИ11-167/2/08.03.2022г. на консула на Посолството на САЩ в Република България, в което се удостоверява, че в САЩ не съществуват федерални закони и инстанции, които да регулират въпросите свързани с наследяването, поради тази причина американските власти не издават удостоверение за наследници на починало лице. Няма и федерален закон, по силата на който да се поддържа регистър с база данни за семейно положение. В САЩ наследяването се урежда чрез завещание, а когато такова липсва, починалият гражданин се наследява от неговия най-близък роднина. Ако покойният е бил семеен, вдовеца/вдовицата се явява негов най-близък роднина.

С оспорения административен акт от 23.03.2022г. е отказано да бъде извършена търсената административна услуга и да бъде издадено удостоверение за наследници на К. Х. С.. Актът е мотивиран с обстоятелството, че липсват данни за наличие или липса на роднини по права линия от първа степен и по сребрена линия от втора степен на дъщерята на К. Х. С.- И. К. С..

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, защото е депозирана в законоустановения за това срок по чл.149, ал.1 от АПК и от лице, което има правен интерес от оспорването, доколкото процесният отказ е постановен по подадено от жалбоподателката искане за извършване на административна услуга по см. на § 1, т.2, б.“в“ от ДР на ЗА. Съгласно § 8 от ПЗР на АПК „уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго“.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Обективизираното в заявлението вх. № РСТ21-УГ01-8532/07.12.2021г. искане представлява волеизявление за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права, което е административен акт по чл. 21, ал. 3 от АПК. Отказът за издаването на документ от значение за упражняване на права е приравнен на индивидуален административен акт.

Нормативното основание за издаването на удостоверение за наследници е чл.22 и сл. от ЗГР и чл. 9 - чл. 12 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението /Наредба, Наредбата/. Удостоверението за наследници извежда и обективира обобщена информация от един от изрично посочени в чл. 4 от Наредбата източници - Национална и Локална база данни "Население" и регистрите на актовете за гражданско състояние, а съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредбата - регистъра на населението и регистрите на актовете за гражданско състояние. Удостоверението за наследници се издава от кмета на общината/на кметството или упълномощено от него лице по постоянен адрес на наследодателя, след справка в регистъра на населението и съдържа данни, отразени в него. Въз основа на подаденото искане за издаване на удостоверение за наследници длъжностното лице по гражданско състояние е длъжно да извърши проверка по регистъра на населението и прецени дали са основания за издаването му. При липса на данни в съответните регистри, администрацията, действаща в хипотезата на обвързана компетентност, на основание чл. 8, ал. 2 от Наредбата е длъжна да постанови отказ.

Решението е мотивирано по см. на чл.59 ал.2 от АПК, доколкото съдържа фактически и правни основания за издаването си. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Актът е мотивиран, като са посочени, както правните, така и фактическите основания за постановяването му, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висиящия съдебен процес.

Удостоверенията за наследници се издават на лицата, за които се отнасят, на законните им представители, на техните наследници -чл.5, ал.1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. Удостоверения могат да се издават и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно. Жалбоподателят е от кръга на лицата, посочени в чл.5, ал.1 от Наредбата, поради което има право да поиска издаването на удостоверение за наследници на починалото лице К. Х. С..

Съгласно чл.24, ал.1 от ЗГР, общинската администрация издава удостоверения въз основа на регистъра на населението, като редът за това е регламентиран в чл. 9 - чл. 12

от Наредбата. В чл.10, ал.1 от Наредбата е посочено, че удостоверение за наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт.

Редът за вписване в регистъра на населението е уреден в ЗГР и съгласно чл. 22, ал. 1 и ал. 2 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/, регистърът на населението се поддържа в електронен вид, формира Национална база данни "Население" и се състои от електронните лични регистрационни картони на всички физически лица по чл. 3, ал. 2 от ЗГР. От това следва, че на вписване в регистъра на населението, воден в Република България, подлежат лицата по чл. 3, ал. 2 от ЗГР, а именно - всички български граждани и чужденците, които са получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България. Съдържанието на понятието "чужденец" е уредено в чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България и по смисъла на този закон това е всяко лице, което не е български гражданин.

Следователно кумулативно изискуемите материалноправни предпоставки, с които законът свързва издаването на удостоверение за наследници, са 1. съставен акт за смърт /документ, установяващ и удостоверяващ смъртта на лицето/ и 2. към датата на смъртта си починалото лице да е подлежало на вписване в регистъра на населението.

Съдът приема, че са налице и двете визирани условия на закона. Неправилно ответникът се е позовал на нормата на чл.10, ал.2 от Наредбата, същата не е приложима в конкретното правоотношение, защото за покойния К. Х. С. има съставен акт за смърт на територията на Република България. Хипотезата, при която се представя официален документ, издаден от компетентните органи на държавата, чийто гражданин е лицето /в случая САЩ/, удостоверяващ семейното му положение, данни за съпруг/а и роднини по права линия от първа степен и по сребрена линия от втора степен се отнася само до случаите, когато акта за смърт е съставен от чуждестранен местен орган по гражданското състояние и когато в регистъра на населението не се съдържат всички необходими данни за издаване на удостоверението. Настоящият случай не попада в приложното поле на чл.10, ал.2 от Наредбата, защото К. Х. С. е починал в [населено място], съставен е акт за смърт от Столична община, район „Студентски“ и в регистъра на населението се съхраняват необходимите данни за неговите правоприменици по закон. Както се изложи по-горе, единствен жив роднина на лицето е неговата сестра – А. Х. Й..

От императивните разпоредби на чл. 4, ал. 3 от ЗГР и чл. 102, ал. 1, т. 3 от ЗГР следва извода, че задължението за попълване и поддържане на регистрите на населението, е вменено на администрацията на съответната община, поради което неизпълнението на това нормативно регламентираното задължение, не може да бъде основание да се откаже извършването на заявената административна услуга, след като са изпълнени и двете предпоставки по чл. 10, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверение за наследници - съставен акт за смърт и към датата на смъртта- 05.03.2021г. починалото лице е било вписано в регистъра на населението съгласно чл. 3, ал. 2, т. 2, б. "а" от ЗГР - постоянно пребиваващ на територията на Република България гражданин.

Съгласно чл.11, ал.5 от Наредбата в удостоверението за наследници, длъжностното лице вписва всички живи и починали наследници, определени съгласно ЗН.

В конкретния случай, К. Х. С. към момента на смъртта си е бил вдовец, както и е починала неговата единствена дъщеря И. К. С., която е била със семейно положение-неомъжена. При наличните данни в административната преписка- удостоверение №

РСТ21-УГ01-1381/25.02.2021г., единствен негов наследник се явява сестра му- А. Х. Й. и това обстоятелство следва да бъде удостоверено по указания в законодателството ред и начин.

Разпоредбата на чл. 11, ал. 2 от Наредба РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението предвижда, че за определяне на наследниците по закон длъжностното лице прави пълна проверка в регистъра на населението, а когато е необходимо, и в регистрите на актовете за гражданско състояние. Компетентното длъжностно лице не е длъжно да събира и да обсъжда други информационни източници извън съответните регистри. Ако в регистъра на населението липсват данни за издаване на съответното удостоверение, длъжностното лице постановява мотивиран отказ по чл.8, ал.2 от Наредбата. Административният орган не само не е длъжен, но и не трябва да събира други доказателства, за да издаде исканото удостоверение. Както ясно е записано в цитирания от съда чл. 24 ЗГР, удостоверенията се издават въз основа на регистъра на населението, което изключва възможността за събирането на други, предоставени от заявителя или събрани в хода на производството доказателства. Не на последно място, трябва да се подчертае, че отказът от 23.03.2022г. не е издаден на правно основание чл.8, ал.2 от Наредбата и не е мотивиран от фактическа страна, че в регистъра на населението липсват необходимите данни за покойното лице К. Х. С..

В производството по издаване на удостоверение за наследници органът не е компетентен да се произнася по материалноправни въпроси, касаещи правото на наследяване. Дали и как ще се конкурират правата на отделните наследници и кой има право да наследява е въпрос на преценка от други органи в други производства, които ще направят тази проверка, едва след като разполагат с удостоверение за наследници на К. Х. С..

След като по делото не е спорно, че заявителката се намира в родствена връзка с починалото лице и че същата има качеството на негов наследник по закон по сребрена линия до шеста степен, то административният орган е бил длъжен да издаде исканото удостоверение за наследници.

По изложените съображения, съдът заключава, че Отказ № РСТ21-УГ01-8532/6/ от 23.03.2022г. на секретар на Столична община, район „Студентски“ е незаконосъобразен акт и поради наличието на основанието по чл.146, т.4 от АПК, същият следва да бъде отменен.

Съдът извежда своите окончателни правни изводи при прилагане на правилата за разпределение на доказателствената тежест в процеса по смисъла на чл. 170, ал. 1 от АПК, защото ответникът не доказва изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при постановяване на акта, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни за оспорващата страна правни последици.

При този изход на спора искането на представителя на жалбоподателя адв. И. Т. за присъждане на направените по делото разноски за възнаграждение за адвокатска защита се явява основателно, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал.1 от АПК. Видно от договор за правна помощ и съдействие от 03.05.2022г. е уговорен и заплатен в брой адвокатски хонорар в размер на сумата от 650.00 лева без ДДС. От юрк. А. Н. в хода на устните състезания е направено възражение за прекомерност на това възнаграждение. Минималният размер на адвокатския хонорар е 500.00 лева, съгласно чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет. Делото не се отличава нито с фактическа, нито с правна сложност, проведено е едно открито

съдебно заседание, не са събирани доказателства, извън тези представени от ответника с административната преписка. Ето защо, следва да се уважи възражението за прекомерност на заплатения адвокатски хонорар и същият да се определи в размер на сумата от 500.00 лева. В полза на жалбоподателя следва да се възстанови и сумата от 10.00 лева, представляваща заплатена държавна такса за образуване на производството.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, от АПК, Административен съд София-град, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Е. П. Й., в качеството ѝ на настойник на А. Х. Й., Отказ № РСТ21-УГ01-8532/6/ от 23.03.2022г. на секретар на Столична община, район „Студентски“, постановен по заявление вх. № РСТ21-УГ01-8532/07.12.2021г.

ВРЪЩА преписка по заявление вх. № РСТ21-УГ01-8532/07.12.2021г. на кмета на Столична община, район „Студентски“ за ново разглеждане и произнасяне, съгласно задължителните указания на съда по приложението на закона.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четирнадесет/ дневен срок за издаване на удостоверение за наследници на К. Х. С., ЕГН [ЕГН], починал в [населено място] на 05.03.2021г. /акт за смърт № 0093/06.03.2021г. на Столична община, район „Студентски“/.

ОСЪЖДА Столична община, район „Студентски“ да заплати на Е. П. Й. ЕГН [ЕГН], в качеството ѝ на настойник на А. Х. Й. ЕГН [ЕГН] с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата от 510.00 /петстотин и десет/ лева на основание чл.143, ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВАС на РБ с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия:

